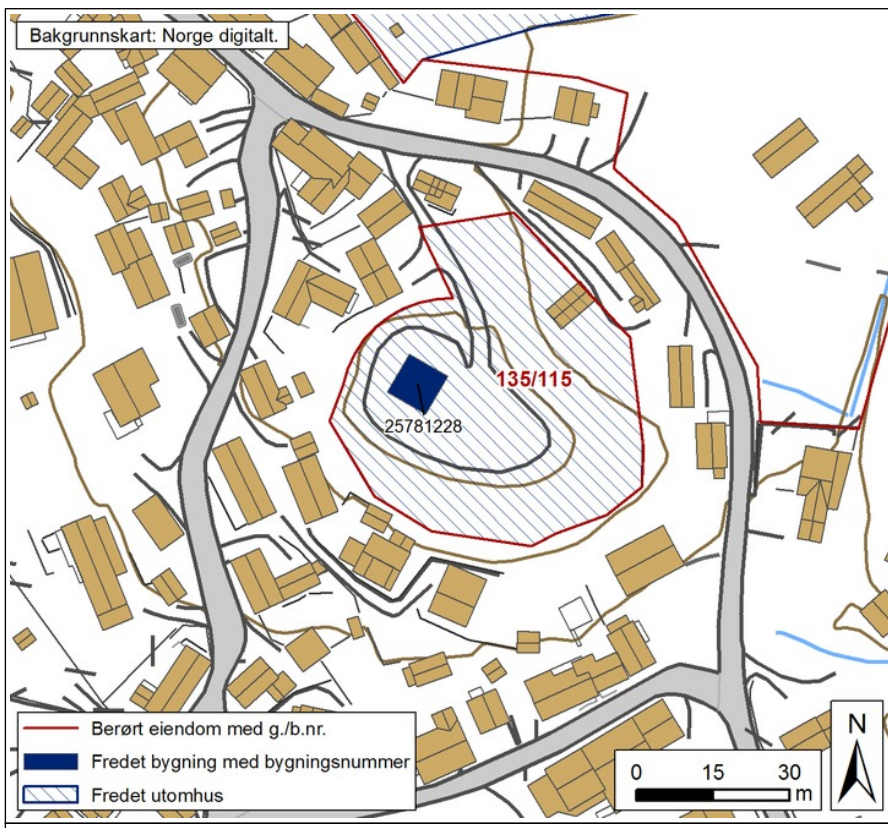

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Sør-Trøndelag
 Kommune: 1640/Røros
 Opprinnelig funksjon:
 Nåværende funksjon:
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 2

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
9902872	Krutthuset	1748	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	25781228	135/115

Vern kompleks

Formål: Sikre bevaring av Krutthuset som en del av kobberverkets bygningsmasse.
Begrunnelse: Krutthuset fremstår som en del av dokumentasjonen av kopperverkets virksomhet gjennom byggets historie og plassering. Lokaliseringen av Krutthuset tydeliggjør viktigheten av at lagre krutt i sikker avstand fra øvrige bygg.
Omfang: Fredningen omfatter krutthuset og et område omkring.

Beskrivelse kulturmiljø

Skansen med krutthuset ligger øst for byen, sør for slagghaugene. Anlegget fremstår i dag som en gresskledd høyde med bebyggelse på alle kanter. Selve Krutthuset ligger på en gresskledd flate, det er en lav voll omkring. Adkomsten er via en grusvei fra nordsiden.

Eiendomshistorikk

Skansen var opprinnelig en del av et forsvarsanlegg som ble bygd i 1711, revet av svenske soldater i 1718 og bygd opp igjen i 1720.

Da Røros Kobberverk i 1748 bygget eget krutthus ble det plassert på Skansen. På grunn av brann- og eksplosjonsfare måtte det være utenfor bebyggelsen. Bygningen fungerte som lager for bergkrutt til ca 1870. Krutt ble da avløst av dynamitt, og bygningen ble tatt i bruk til arkiv.

Verneverdige bygg

Byggnr: 9902872
 GAB nr: 25781228
 Navn: Krutthuset
 Oppført: 1748

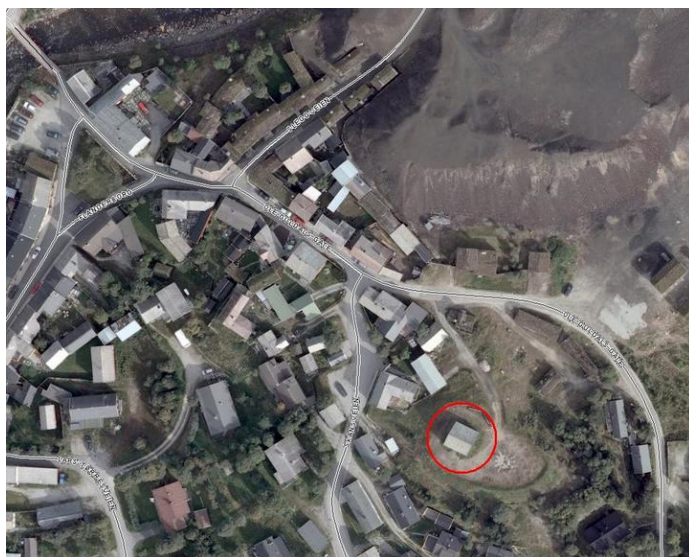
Vestsiden av skansen. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Krutthuset fra nord-øst. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Stjerneformet helleformasjon, ukjent opprinnelse. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Flyfoto Krutthuset Opphavsrett: Norge i bilder

Stjerneform på plassen øst for selve krutthuset. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Skansen sett fra slegghaugen ca 1900, bygningen er kalkhvittet. Plankegjerdet rundt ble trolig fjernet tidlig på 1900-tallet. Foto: Iv Olsen, Røros

Skansen og Krutthuset. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Adkomst fra nordsiden. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

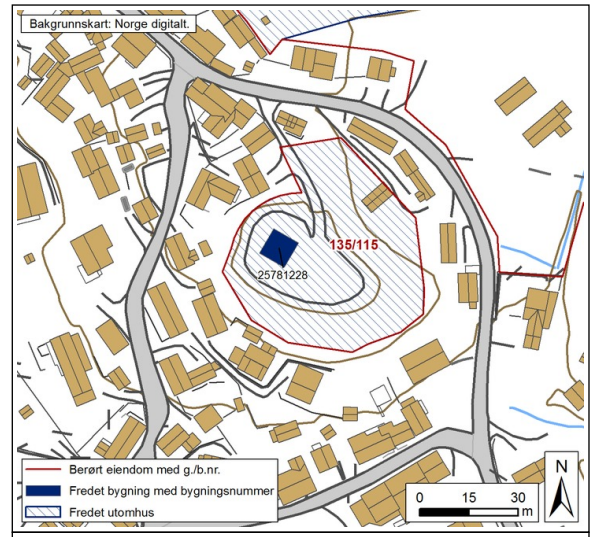
Krutthuset og skansen fra nord. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

BYGNING 9902872 Krutthuset

Kompleks 99139917 Krutthuset

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	Riksantikvaren
GAB nr:	25781228
Gnr/bnr:	135/115
Oppført:	1748
Byggherre:	Røros kobberverk
Arkitekt:	Røros Kobberverk
Opprinnelig funksjon:	Industri/ fremstilling/produksjon
Nåværende funksjon:	Kultur/Sport
Bygningsart:	Lager
Regulering:	Regulert: Regulert til friområde i reguleringsplan for Flanderborg: "I friområdet rundt Skansen tillates bare fredete bygninger eller andre bygninger av spesiell antikvarisk verdi etter riksantikvarens bestemmelser."
Vernestatus:	Administrativt fredet - registrert i Fortidsminneforeningens årbøker 1933 og 1934. Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er murt av naturstein i leirmørtel og har tønnehvelv innvendig. I veggen mot sør er det murt hvelvåpning med dør av tre og beslått med smijernsbeslag. Rundt døråpning og lufteluger/åpninger er det murt med tegl rundt åpningen gjennom hele veggen. Jernluker foran lufteåpninger. Gavlene er i trekonstruksjon med liggende panel (supanel), åpning i galv mot øst inn til loft. Saltak/sperretak tekket med skiferstein. Opprinnelig kalkpusset og kalkmalt ut- og innvendig. Ytterdør er labankdør i tre med fiskebenspanel på utsiden. Innvendig jerndør.

Sammendrag bygningshistorie

Da Røros Kobberverk i 1748 bygget eget krutthus ble det plassert på Skansen. På grunn av brann- og eksplosjonsfare måtte det være utenfor bebyggelsen. Bygningen fungerte som lager for bergkrutt til ca 1870. Krutt ble da avløst av dynamitt, og bygningen ble tatt i bruk til arkiv.

Bygningshistorikk

1748	1870	Krutthuset blir bygd under ledelse av mурmester Andreas Sterk fra Trondheim med to svensker som medhjelpere. Regninga fra mурmesteren er 100 riksdaler, 1 ort og 1 skilling. Bygningen ble brukt til oppbevaring av bergkrutt.
1870		Brukt som arkiv for Røros kobberverk. Ikke i bruk i dag.

Vern

Formål:	Sikre bevaring av Krutthuset som en del av kobberverkets bygningsmasse.
Begrunnelse:	Krutthuset fremstår som en del av dokumentasjonen av kopperverkets virksomhet gjennom byggets historie og plassering. Lokaliseringen av Krutthuset tydeliggjør viktigheten av at lagre krutt i sikker avtand fra øvrige bygg.
Omfang:	Hele bygningen, eksteriør og interiør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr:
Interiørnavn:
Beskrivelse: Ett rom, med tønnehvelv. Opprinnelig pusset og malt med kalk, men senere reparasjoner i sementbasert mørtel, antakelig en KC-mørtel. Innvendig jerndør, opprinnelig .

BYGNING 9902872 Krutthuset

Kompleks 99139917 Krutthuset

Krutthuset på Skansen Foto: Jon Holm Lillegjelten

Teglmur rundt åpninger for lufting. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Jernluker foran åpninger for lufting. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Inngangsdøra på Krutthuset, teglmurte partier rundt åpningen. Foto: Jon Holm Lillegjelten

Nordveggen på Krutthuset Foto: Jon Holm Lillegjelten

Gavlen er kledd med liggende panel. Luke til loftsrom. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

BYGNING 9902872 Krutthuset

Kompleks 99139917 Krutthuset

Inngangspartiet. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Inngangspartiet er teglmurt. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Krutthuset med inngangsdøra Foto: Jon Holm Lillegjelten

Innvendig jerndør. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

BYGNING 9902872 Krutthuset

Kompleks 99139917 Krutthuset

Pussede vegger og hvelving. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.

Krutthuset fra sør-vest. Foto: M.Oftedal, Forsvarsbygg.